

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК ЗА V КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по китайски език в прогимназиален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика. Тази програма продължава знанията от началото на обучението по китайски език в начален етап, което в V клас завършва на ниво първата половина от материала за ниво А2 по Общата европейска езикова рамка. Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може: да разбира най-същественото в кратки текстове и диалози, представени със стандартно произношение; да разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с всекидневието, близкото обкръжение и др.; да проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства.</p>	<p>Ученикът може: да разпознава около 250 думи; да определя темата и извлича основната информация от кратки текстове и диалози; да разбира кратки писма и електронни съобщения, определяйки изразените в тях намерения и чувства; да се ориентира в несложни текстове с помощта на илюстративен материал в тях; да разбира указания за изпълнение на учебни дейности.</p>	<p>Ученикът може: При диалогична реч: да общува в обичайни ситуации, които изискват пряк обмен на информация по познати теми; да установява контакт, да търси и дава информация при изпълнението на лесни и обичайни задачи и дейности; да участва в разговор с кратки реплики, дори и да не разбира изцяло всичко, разчитайки на помощта на събеседника; да говори по познати теми макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, нарушаващи разбирането; да използва подходящи лексикални и граматични конструкции и изучени фрази на</p>	<p>Ученикът може: Да изписва старателно и красиво около 250 думи; да попълва формуляр или въпросник; да формулира кратки съобщения и бележки; да съставя текст по изучавани теми, като ползва зададени опори; да изпълнява проекти (творчески задачи) по зададени теми.</p>

		<p>речевия етикет; да владее компенсаторни комуникативни стратегии.</p> <p>При монологична реч: да използва набор от изречения или изрази, за да опише с прости думи семейството и познати хора, условията на живот и обкръжаващата го среда; да разказва накратко за своето ежедневие и бъдещи намерения; да изразява накратко своя преценка или мнение по познати теми; да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; да владее компенсаторни комуникативни стратегии.</p>	
--	--	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ, ПРЕДВИДЕНО ЗА 68 УЧЕБНИ ЧАСА

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>I. Аз и другите Лична информация Моето семейство Моите приятели Роднински връзки</p> <p>II. Светът около мен Моето родно място Моят дом</p>	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може: да разбира общото съдържание на кратки текстове и диалози, свързани с личната информация, приятелите и семейството, родното място, дома, училището, класа, всекидневието, сезоните и географските обекти – до 40 думи; да разбира диалози с типични изрази и</p>	<p>ГРАМАТИКА <i>Тъй като в началния етап граматичните категории се представят индуктивно и се усвояват имплицитно, а морфологията се изучава чрез синтактични конструкции, всички граматически знания в V клас се преподават като нови. В V клас се прави систематизиране и разширяване на изучената граматика и се въвеждат названията на граматичните категории.</i></p>

<p>Транспорт Моето училище Моята класна стая</p> <p>III. Моето всекидневие Моят дневен режим В магазина (плодове, зеленчуция, хранителни продукти)</p> <p>IV. Аз и природата Сезони и географски обекти</p> <p>В определени уроци да има елементи и/или рубрика за китайската култура. Да има активно приложение на ИКТ в урочната дейност.</p>	<p>фрази, необходими при посещение в магазин, в градски транспорт – до 40 думи; да разбира кратки описания по темите – до 40 думи; да разбира конкретни, необходими подробности от текстовете по темите.</p> <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може: да разбира общото съдържание на текстове по изучаваните теми – до 40 думи; да разбира основни понятия, свързани с темата; да разбира конкретни подробности от съдържанието на текст по темата – до 30 думи.</p> <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може: При диалогична реч да води кратък разговор, като изисква и дава кратка лична информация, информация за приятелите и семейството, за родното място, дома, училището, класа, за всекидневието.</p> <p>При монологична реч да разказва накратко за себе си и всекидневието си, да описва с прости думи семейството и приятелите си, да разказва накратко за своето училище и клас, да разказва за своя дневен режим и този на близките хора.</p>	<p>ФОНЕТИКА Тонални сандхи в многосрични думи: - в двусрични думи – два трети тона и др. - в трисрични думи – три трети тона и др. - в четирисрични думи – редулицирани двусрични глаголи и прилагателни (暖和暖和、暖暖和和)</p> <p>МОРФОЛОГИЯ И СИНТАКСИС Употреба на наречието за превъзходна степен 最 Местоимение 每 Фраза с частица за притежание 的 Наречие 真 Наречие 再 Наречие за време 已经 Редулициране на класификатори Редулициране на глаголи Модална фразова частица 呢 Глаголни мод 见、懂、好、到、完 Предлог 从 Числително с 第</p> <p>ЙЕРОГЛИФИКА Йерголифи, състоящи се от един компонент 两·乐·长·鱼·衣·门·羊·为·也·生·高·手·丈·夫 Ключове ↑·广·彡·心·又·土·王·足·口·木·巾·纟</p>
---	--	---

	<p>ПИСАНЕ Ученикът може: да попълва формуляр с основни лични данни; да пише кратък текст/електронно писмо, в което разказва за себе си и всекидневието си, като при необходимост ползва опори, включително и учебен речник – до 20 думи.</p>	<p>КИТАЙСКА КУЛТУРА Традиционни храни и обичаи по случай китайската Нова година Празникът на фенерите</p> <p>Китайска опера Маски Символика на цветовете</p> <p>Китайска кухня Китайски маниери начин на хранене Китайски чайове</p>
--	---	---

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой учебни часове - 68 часа

За нови знания 50%

За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности 45%

За контролни работи 5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок:

Устни изпитвания и участие в работа в клас минимум 1 оценка

Контролни работи минимум 1 оценка

Писмени задачи в клас и домашни работи минимум 1 оценка

Работа по проекти минимум 1 оценка

Не се поставят оценки по китайски език, предвиден за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ, ПРЕДВИДЕНО ЗА ДО 68 УЧЕБНИ ЧАСА

Тематични Области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане,	Нови знания
-------------------	---	-------------

	четене, говорене и писане)	
<p>I. Аз и другите Лична информация Моето семейство Моите приятели Роднински връзки</p> <p>II. Светът около мен Моето родно място Моят дом Транспорт Моето училище Моята класна стая</p> <p>III. Моето всекидневие Моят дневен режим В магазина (плодове, зеленчуци, хранителни продукти)</p> <p>IV. Аз и природата Сезони и географски обекти</p> <p>В определени уроци да има елементи и/или рубрика за китайската култура. Да има активно приложение на ИКТ в урочната дейност.</p>	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може: да разбира общото съдържание на кратки текстове и диалози, свързани с личната информация, приятелите и семейството, родното място, дома, училището, класа, всекидневието, сезоните и географските обекти – до 40 думи; да разбира диалози с типични изрази и фрази, необходими при посещение в магазин, в градски транспорт – до 40 думи; да разбира кратки описания по темите – до 40 думи; да разбира конкретни, необходими подробности от текстовете по темите.</p> <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може: да разбира общото съдържание на текстове по изучаваните теми – до 40 думи; да разбира основни понятия, свързани с темата; да разбира конкретни подробности от съдържанието на текст по темата – до 30 думи.</p> <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може: При диалогична реч да води кратък разговор, като изисква и дава кратка лична информация,</p>	<p>ГРАМАТИКА <i>Тъй като в началния етап граматичните категории се представят индуктивно и се усвояват имплицитно, а морфологията се изучава чрез синтактични конструкции, всички граматически знания в V клас се преподават като нови. В V клас се прави систематизиране и разширяване на изучената граматика и се въвеждат названията на граматичните категории.</i></p> <p>ФОНЕТИКА Тонални сандхи в многосрични думи: - в двусрични думи – два трети тона и др. - в трисрични думи – три трети тона и др. - в четирисрични думи – редулицирани двусрични глаголи и прилагателни (暖和暖和、暖暖和和)</p> <p>МОРФОЛОГИЯ И СИНТАКСИС Конструкция 是 . . . 的 Конструкция 因为 . . . 所以 . . . Конструкция 离 . . . 远/近</p> <p>Изречение с глагол 要 Изречение с два и повече поредни глагола Индикация за време в изречения с . . . 的时候 Въпросително изречение с 怎么 Въпросително изречение с 好吗 Въпросително изречение с 是不是 Употреба на наречието за превъзходна степен 最</p>

	<p>информация за приятелите и семейството, за родното място, дома, училището, класа, за всекидневието.</p> <p>При монологична реч да разказва накратко за себе си и всекидневието си, да описва с прости думи семейството и приятелите си, да разказва накратко за своето училище и клас, да разказва за своя дневен режим и този на близките хора.</p> <p>ПИСАНЕ Ученикът може: да попълва формуляр с основни лични данни; да пише кратък текст/електронно писмо, в което разказва за себе си и всекидневието си, като при необходимост ползва опори, включително и учебен речник – до 20 думи.</p>	<p>Местоимение 每 Наречие за време 已经 Модална фразова частица 呢</p> <p>ЙЕРОГЛИФИКА Йерголифи, състоящи се от един компонент 两 · 乐 · 长 · 鱼 · 衣 · 门 · 羊 · 为 · 也 · 生 · 高 · 手 · 丈 · 夫 Ключове 卜 · 广 · 豸 · 心 · 又 · 土 · 王 · 足 · 口 · 木 · 巾 · 纟</p> <p>КИТАЙСКА КУЛТУРА Традиционни храни и обичаи по случай китайската Нова година Празникът на фенерите</p> <p>Китайска кухня Китайски маниери и начин на хранене Китайска чайове</p>
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой учебни часове – до 68 часа

За нови знания 50%

За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности 50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок:

Устни изпитвания и участие в работа в клас минимум 1 оценка

Контролни работи минимум 1 оценка

Писмени задачи в клас и домашни работи минимум 1 оценка

Работа по проекти минимум 1 оценка

Не се поставят оценки по китайски език, предвиден за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по китайски език за V клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

Обучението по китайски език в V клас дава възможност ученикът:

да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;

да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува на елементарно ниво, да се изразява в писмена и устна форма;

да изгради положително отношение към изучаването на китайски език.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК

Обучението по китайски език в V клас затвърждава и задълбочава знанията, надгражда уменията и отношенията, усвоени в началния етап на основната степен, чрез:

лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;

прилагане на комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;

формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда и на общуването;

развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;

развиване на езикови и ключови компетентности;

интегрирано изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности във връзка с особеностите на възрастта и в съответствие с принципа за устно изпреварване;

принципа: толкова роден език колкото е необходимо, толкова чужд език колкото е възможно, като използването на български език в час постепенно отстъпва място на комуникацията на китайски език;

начинът на изписване на всеки йероглиф се демонстрира при въвеждането му; четат се и се пишат само предварително устно усвоени думи и постоянно се включва изученият материал в дейността на учениците чрез типични комуникативни ситуации, адекватни на възрастовите им особености;

изграждане на положително отношение към изучаването на китайски език и култура;

изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Китай.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане, чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, човекът и природата, география и икономика.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по китайски език, като учителят съдейства за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи, връзка с всички учебни предмети.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: ролеви игри и симулации; самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; работа по проекти; дидактически игри; извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали, печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.), електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси); връзка с всички учебни предмети.

<p>СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ</p>	<p>участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване на културите на другите народи, връзка с учебен предмет история и цивилизации.</p>
<p>ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ</p>	<p>работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.</p>
<p>КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО</p>	<p>дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, история и цивилизации, музика и изобразително изкуство.</p>
<p>УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ</p>	<p>дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт, човекът и природата и история и цивилизации.</p>